

EWOLUCJA SYSTEMU POLITYCZNEGO W PAŃSTWACH EUROPY ŚRODKOWEJ I WSCHODNIEJ

17-18 listopada 2016 r. , Collegium Polonicum, Słubice

PANEL 3.2. FORMY AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ NA POZIOMIE LOKALNYM

Mgr Paweł Stępień, Uniwersytet Łódzki

Prawo dostępu do informacji jako forma partycypacji społecznej w lokalnym systemie politycznym

Prawo do informacji publicznej jest jednym z najważniejszych, zagwarantowanych w Konstytucji oraz w ustawach zwykłych uprawnień obywatelskich i politycznych wynikającym m.in art. 10 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Stoi ono na straży jawności i transparentności funkcjonowania państwa i aparatu państwowego. Dzięki temu umożliwia ono kontrolę społeczną działalności władzy publicznej oraz funkcjonariuszy publicznych, w tym sprawujących funkcje w samorządzie lokalnym. Dlatego też prawo do informacji stanowi szczególnego rodzaju uprawnienie obywatelskie mające stanowić gwarancje tego, aby obywatele mogli wpływać na efektywność władzy publicznej.

W polskim samorządzie dostęp do informacji politycznej jest także jednym z kanałów komunikacji pomiędzy władzą a obywatelem. Kanałem komunikacji formalnej i oficjalnej. Często jednak pomijanym m.in ze względu na wąski zasięg odbiorców. Stanowić powinien natomiast ważny element aktywnej partycypacji w życiu lokalnej społeczności.

Dr Barbara Węglarz, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

Inicjatywa uchwalodawcza mieszkańców

Wśród narzędzi demokracji bezpośredniej przysługujących mieszkańcom coraz częściej pojawia się określenie „inicjatywa uchwalodawcza”. Poza organem wykonawczym i stanowiącym, które posiadają to prawo na mocy ustawy, najczęściej jest ono przyznawane też komisjom, klubom oraz grupom radnych, a nawet pojedynczym radnym. Statuty niektórych jednostek terytorialnych zawierają jednak regulacje, które gwarantują prawo do wniesienia projektu uchwały grupie mieszkańców. Od strony technicznej w zasadzie nie odbiega ona od projektów zgłaszanych przez uprawnione do tego podmioty. Jest natomiast istotnym czynnikiem pozwalającym społecznościom lokalnym wpływać na sprawy swojej miejscowości. Celem artykułu będzie sprawdzenie, w jakich miejscowościach i w jakim stopniu mieszkańcy korzystają z tego narzędzia demokracji bezpośredniej.

Mgr Marta Rodziewicz, Uniwersytet Łódzki

Partycypacja wyborcza młodzieży na poziomie lokalnym

Uczestnictwo wyborcze młodzieży stanowi istotny element partycypacji politycznej. Młodzież kojarzona jest z innowacyjnością i zmianami, odgrywa znaczącą rolę w procesie przemian systemów politycznych. Badaną grupą jest młodzież w wieku 18-30 lat, ubiegająca się o mandat w wyborach do struktur samorządu terytorialnego w wybranych województwach. Mimo wzrastającej partycypacji wyborczej młodzieży, tylko małej liczbie młodych osób udaje się zdobyć

mandat radnego. Istotnym elementem dla uczestnictwa młodzieży jest otwartość komitetów wyborczych na młode osoby. Młodzi radni przejawiają większą efektywność w swoich pracach, wykazują się większym zaangażowaniem, a ich projekty mają znamiona innowacyjności.

Interesujący wydaje się również sposób i styl prowadzenia kampanii wyborczej przez młodzież, która korzysta z innowacyjnych rozwiązań, związanych w dużej mierze z nowymi mediami oraz to jak zastosowanie przez młodzież innowacyjnych rozwiązań wpływa na skuteczność prowadzonych kampanii wyborczych.

Dr Alina Kaszkur, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Aktywność polityczna w miastach – wprowadzenie do badań ruchów miejskich w Polsce

Wystąpienie koncentrować się będzie wokół takich pojęć jak: ruchy społeczne, partycypacja, podmiotowość polityczna mieszkańców miast. W założeniu stanowić ma także wprowadzenie do badań ruchów miejskich.

Mgr Martyna Domańska, WNPiD UAM

Ewolucja funkcji wojewody w Polsce na tle rozwoju pozycji prefekta we Francji

Na szczeblu regionalnym mamy do czynienia z przedstawicielami administracji państwowej. W Polsce jest to wojewoda, który związany jest tylko z tym szczeblem samorządu. We Francji są to natomiast prefekci, którzy są związani mocniej z departamentami. Prefekt departamentu, którego stolica jest również stolicą regionu, pełni jednocześnie funkcje prefekta regionu. Historia rozwoju tych stanowisk obrazuje w jaki sposób stopniowo dochodziło do coraz bardziej pogłębionej decentralizacji. Jest to jedyna ze sfer, w której kształtują się relacje pomiędzy samorządem a władzą centralną.

Dr Sylwia Mrozowska, Uniwersytet Gdański

Parlamentarna i partycypacyjna oceny technologii energetycznych w wybranych państwach europejskich

Referat ma charakter przeglądowy i koncentruje się głównie na wyjaśnieniu istoty parlamentarnej i partycypacyjnej oceny technologii energetycznych oraz przedstawieniu rozwiązań stosowanych w tym zakresie w wybranych państwach europejskich.

W zależności od przyjętej perspektywy – zamawiającego: parlamentu (parliamentary TA), obywateli (citizen-oriented TA) czy rządu, bądź celu: rozwoju techniki, polityki technicznej czy inwestycji – wyróżnić można różne rodzaje wartościowania techniki (TA). Wartościowanie techniki uważa się za normę dyskursu politycznego odnoszącego się do relacji pomiędzy techniką i rynkiem oraz państwem i społeczeństwem obywatelskim. U podstaw TA leży przekonanie, że technika i jej upowszechnienie w społeczeństwie prowadzą do różnorodnych następstw, te zaś należy przewidzieć, odpowiednio opisać i dokonać ich oceny.

5. edycja corocznej konferencji naukowej z cyklu „Ewolucja Systemu Politycznego” finansowana jest w ramach umowy 801/P-DUN/2016 z dnia 27 lipca 2016 r. ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę.